

WOO-III.410.393.2020.AM.2

**Pani Joanna Witkowska
Pełnomocnik
Burmistrza Gminy Pogorzela**

Terra Projekt S.C.
ul. Zamkowa 4a/1
62-070 Dąbrówka

Dotyczy: uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pogorzela na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”.

Nawiązując do pisma z 27.07.2020 r. (data wpływu: 27.07.2020 r.), na podstawie art. 48 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 49, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.), *zwanej dalej ustawą ooś*, informuję, że projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pogorzela na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy ooś organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy ooś odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy. Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj. przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839).

W piśmie z 27.07.2020 r. napisano: „Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pogorzela na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 wynika z faktu, że projektowany dokument dotyczy szeroko pojętej ochrony środowiska, natomiast zakres merytoryczny dokumentu został określony wytycznymi Ministerstwa Środowiska. (...) Obszar oddziaływania i zasięg będzie niewielki, na poziomie lokalnym, w granicach jednej gminy - Gminy Pogorzela”. Ponadto z informacji zawartych w piśmie z 27.07.2020 r. wynika, że w projekcie Programu wskazano inwestycje, dla których „organ prowadzący postępowanie będzie indywidualnie oceniał konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania, ale już na poziomie karty

informacyjnej lub raportu oddziaływania, gdzie zostaną szczegółowo i w odniesieniu do ram realizacji (technicznych, lokalizacyjnych) w zakresie skali, rodzaju i usytuowania ocenione oddziaływania”. Do inwestycji tych mogą należeć przedsięwzięcia realizowane w ramach m.in. zadań takich jak: „Budowa, przebudowa i modernizacja dróg powiatowych i gminnych oraz chodników, w tym: Przebudowa drogi powiatowej nr 4087P Pogorzela od ronda-Wziąchów-Kromolice-granica powiatu (gostyńskiego -krotoszyńskiego) m. Pogorzela na długości 1 950 mb (gm. Pogorzela), Przebudowa drogi powiatowej nr 4087P Pogorzela-Wziąchów-Kromolice-granica powiatu (gm. Pogorzela)”, „Rozbudowa infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową na terenie aglomeracji”, „Budowa/ rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków, dalsza rozbudowa kanalizacji deszczowej i kanalizacji sanitarnej poza aglomeracją”. Z powyższego wynika, że zadania wskazane w projekcie dokumentu stanowią lub mogą stanowić przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839). Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż projekt dokumentu kwalifikuje się do projektów dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś. Istnieje jednakże możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W przypadku przedmiotowego projektu dokumentu spełniony jest również warunek, o którym mowa w art. 48 ust. 3 ustawy ooś, gdyż odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy.

W piśmie z 27.07.2020 r. napisano: „»Program ochrony środowiska dla Gminy Pogorzela na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028« jest spójny z zapisami »Programu ochrony środowiska dla Powiatu Gostyńskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028«, który opracowany został równolegle z dokumentem gminnym i poddany został procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Dla Programu powiatowego opracowano Prognozę oddziaływania na środowisko, w której w szczególowy sposób poddano analizie i ocenie działania, które realizowane będą również na terenie gminy Pogorzela”. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z 06.08.2020 r., znak: WOO-III.410.348.2020.PW.2 pozytywnie zaopiniował projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gostyńskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że zadania inwestycyjne wskazane w projekcie Programu, w szczególności:

- „Modernizacja i wymiana przestarzałych źródeł ciepła”,
- „Rozwój sieci gazowej”,
- „Termomodernizacja budynków”,
- „Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy”,
- „Wymiana oświetlenia na mniej energochłonne i budowa nowego energooszczędnego oświetlenia”,
- „Czyszczenie dróg w celu usunięcia nagromadzonych pyłów i zanieczyszczeń komunikacyjnych na asfalcie”,
- „Budowa, przebudowa i modernizacja dróg powiatowych i gminnych oraz chodników, w tym: Przebudowa drogi powiatowej nr 4087P Pogorzela od ronda-Wziąchów-Kromolice-granica powiatu (gostyńskiego -krotoszyńskiego) m. Pogorzela na długości 1 950 mb (gm. Pogorzela), Przebudowa drogi powiatowej nr 4087P Pogorzela-Wziąchów-Kromolice-granica powiatu (gm. Pogorzela)”,
- „Modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody”,
- „Utrzymanie, okresowa konserwacja i modernizacja cieków i urządzeń wodnych, odmulenie rowów i naprawa sieci drenarskich”,
- „Rozbudowa infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową na terenie aglomeracji”,

- „Bieżąca modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej w tym stopniowe wyłączenie (do 2032 r.) z eksploatacji odcinków sieci wykonanej z rur cementowo-azbestowych”,
 - „Budowa/rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków, dalsza rozbudowa kanalizacji deszczowej i kanalizacji sanitarnej poza aglomeracją”,
 - „Wprowadzanie zabezpieczeń akustycznych oraz stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających hałas”,
 - „Zwiększenie powierzchni zadrzewień na terenach rolniczych oraz rozszerzenie zakresu leśnej rekultywacji terenów zdegradowanych, w tym odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych – budowa, przebudowa i modernizacja dróg leśnych wyznaczonych w planach urządzania lasu jako drogi pożarowe”,
 - „Montaż małych instalacji OZE na budynkach należących do Gminy”
- zostały uwzględnione w ww. projekcie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gostyńskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, dla którego przeprowadzono już strategiczną ocenę oddziaływania na środowiska.

W piśmie z 27.07.2020 r. napisano: „Jednym z celów projektowanego dokumentu jest kontynuacja prowadzonych już działań na terenie gminy, co może przełożyć się na poprawę stanu środowiska przyrodniczego i stać się istotnym czynnikiem wsparcia zrównoważonego rozwoju oraz wdrażania prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska. Projekt dokumentu został opracowany w ścisłej korelacji z unijnymi i krajowymi aktami legislacyjnymi i realizacyjnymi oraz programami strategicznymi, wyznaczającymi już ramy dla strategicznych celów rozwoju gminy. Dokumenty na szczeblu lokalnym, wojewódzkim, czy krajowym przeszły już strategiczne oceny oddziaływania”. Z informacji zawartych w piśmie z 27.07.2020 r. wynika, że realizacja zadań wskazanych w projekcie Programu przyczyni się do rozwiązywania problemów dotyczących ochrony środowiska w gminie. Stwierdzono, że „zagadnienia podjęte w Programie odwołują się przede wszystkim do: problemu jakości powietrza, zagrożenia hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, zanieczyszczeniem wód, problemem występowania suszy, problemy z powstawaniem i gospodarowaniem odpadów, zmian klimatycznych. Celem realizacji zadań ujętych w Programie jest osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju Gminy Pogorzela oraz poprawa jej atrakcyjności poprzez działania społeczne i inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska. Realizacja działań wskazanych w dokumencie wpłynie na poprawę stanu poszczególnych elementów środowiska oraz przyczyni się do utrwalenia pozytywnych postaw ekologicznych i poczucia odpowiedzialności za środowisko wśród mieszkańców gminy”.

Określając rodzaj i skalę oddziaływania stwierdzono, że „spośród zadań zaplanowanych do realizacji w ramach »Programu ochrony środowiska dla Gminy Pogorzela na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028«, mogących mieć negatywny wpływ na środowisko wymienić należy przedsięwzięcia inwestycyjne: Modernizacja i wymiana przestarzałych źródeł ciepła, Rozwój sieci gazowej, termomodernizacja budynków, Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych, przebudowa dróg powiatowych i gminnych, inwestycje wodno-kanalizacyjne, usuwanie wyrobów azbestowych, Utrzymanie, okresowa konserwacja i modernizacja cieków i urządzeń wodnych, odmulenie rowów i naprawa sieci drenarskich”. Przy czym wskazano, że „realizacja tychże projektów inwestycyjnych będzie powodowała oddziaływanie na środowisko, klimat akustyczny, jakość powietrza, wody oraz gleby jedynie o charakterze przejściowym (tj. chwilowym), odwracalnym i lokalnym, które będą występowały jedynie w czasie prowadzenia robót i ustąpią z chwilą ich zakończenia”. W piśmie z 27.07.2020 r. odnosząc się do poszczególnych inwestycji podkreślono, że skutkiem ich realizacji będzie: ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza (w przypadku modernizacji i wymiany przestarzałych instalacji grzewczych), zmniejszenie ilości zanieczyszczeń pochodzących z emisji niskiej i poprawa stanu powietrza na terenie gminy (w przypadku dalszego rozwoju sieci gazowniczej), zmniejszenie efektu cieplarnianego oraz ograniczenie zużycia paliw kopalnych („wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii”), poprawa jakości powietrza,

ograniczenie emisji hałasu do środowiska, „wzbogacenie estetyki krajobrazu oraz (...) poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców gminy” (w przypadku zadania związanego z budową ścieżek rowerowych), zmniejszenie emisji spalin i oszczędność w zużyciu paliw, poprawa komfortu życia mieszkańców (w przypadku zadań związanych z „poprawą infrastruktury transportowej”), podniesienie standardu życia mieszkańców m.in. przez poprawę jakości wody pitnej i zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych ze źródeł komunalnych i przemysłowych oraz ograniczenie spływu zanieczyszczeń obszarowych (w odniesieniu do inwestycji w zakresie wodociągów i kanalizacji). Ponadto w piśmie z 27.07.2020 r. stwierdzono, że „ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie realizacji poszczególnych zadań leży w gestii wykonawcy i dotyczy używanego sprzętu (hałas, emisja spalin i wycieki), organizacji prac (np. koordynacja prac, unikanie prac będących źródłem znacznego hałasu w porze wieczornej). Minimalizowaniu znaczących oddziaływań na środowisko będzie służyło przestrzeganie obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska. Zadania przewidziane do realizacji nie wiążą się ze znacznym zasięgiem ponadlokalnym, długotrwałym i nieodwracalnym oddziaływaniem związanym z emisją, wykorzystaniem zasobów naturalnych czy wystąpieniem awarii przemysłowej”. Ponadto napisano, że „realizacja działań wskazanych w projekcie Programu ochrony środowiska dla Gminy Pogorzela nie spowoduje długotrwałych i nieodwracalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby być uznane jako oddziaływanie znaczące, a tym samym jako pogarszające stan środowiska. Wdrażanie dokumentu umożliwi natomiast ochronę środowiska oraz poprawę jego stanu oraz likwidację zmian w środowisku wywołanych antropopresją”.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że „nie przewiduje się prawdopodobieństwa wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych ze względu na wielkość oddziaływania na środowisko, jak i odległość od granic Państwa”.

W piśmie z 27.07.2020 r. napisano, że „realizacja poszczególnych zadań realizowanych na terenie gminy Pogorzela nie spowoduje wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi i zagrożenia dla środowiska. Zgodnie z założonymi celami zakłada się, że realizacja działań spowoduje korzyści dla środowiska oraz poprawi komfort życia mieszkańców”. Wskazano na „przewagę oddziaływań korzystnie wpływających na funkcjonowanie środowiska” oraz stwierdzono, że „pogorszenie istniejącego stanu środowiska w tym wystąpienie ryzyka dla zdrowia ludzi może nastąpić w wyniku braku realizacji Programu”.

Gmina Pogorzela znajduje się poza obszarami chronionymi wyznaczonymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55). Na terenie gminy występują pomniki przyrody. W piśmie z 27.07.2020 r. napisano: „Zadania przewidziane do realizacji w Programie nie spowodują utraty cennych obszarów przyrodniczych. Ze względu na brak obszarów objętych ochroną prawną, prace związane z realizacją zadań ustalonych w Programie nie spowodują zjawisk w środowisku przyrodniczym, które mogłyby wywrzeć znaczące oddziaływanie na te obszary”. Przy czym informuję, że w przypadku planowanych prac związanych z termomodernizacją, montażem instalacji OZE na budynkach, likwidacją azbestu należy uwzględnić ich potencjalny wpływ na siedliska chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Należy także zaproponować działania minimalizujące i kompensujące negatywny wpływ na zwierzęta. Zaleca się przed podjęciem prac remontowych/budowlanych przeprowadzenie inwentaryzacji budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji. Natomiast w przypadku inwestycji związanych z lokalizacją liniowych elementów infrastruktury technicznej należy uwzględnić wpływ realizacji tego typu inwestycji na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na chronione gatunki roślin, grzybów i zwierząt i ich siedliska, tereny zieleni, zadrzewienia przydrożne itp., a także zaproponować działania minimalizujące ewentualne oddziaływania.

W projekcie Programu wskazano zadanie pn. „Inwentaryzacja i bieżąca ochrona

istniejących pomników przyrody i użytków ekologicznych oraz aktualizacja ustanawiających aktów prawnych”. Mając powyższe na uwadze proszę zweryfikować informacje zawarte w projekcie dokumentu w zakresie występowania w granicach gminy „istniejących” użytków ekologicznych.

Biorąc pod uwagę charakter planowanych w ramach projektu Programu inwestycji, ich lokalizację poza obszarami chronionymi, a także fakt, iż realizacja ustaleń projektowanego dokumentu będzie rozłożona w czasie i przestrzeni, nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary chronione i zdrowie ludzi, w szczególności oddziaływania o charakterze skumulowanym i transgranicznym. W związku z powyższym, mając na uwadze uwarunkowania określone w art. 49 ustawy ooś, a także fakt, iż zadania inwestycyjne były już ujęte w innym dokumencie, dla którego przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko informuję, że projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pogorzela na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.